

Nota voor Gedeputeerde Staten

Vergunningen, Toezicht en Handhaving

Onderwerp	Ontheffing soortenbescherming Wnb t.b.v. aanleg drinkwatertransportleiding WML door Terlinden-Rivieren-Maasstraat
Documentnummer	DOC-00771516
Datum	25 april 2025

0. Samenvatting

Waterleiding Maatschappij Limburg (hierna: WML) wil op het traject Terlinden – Maasstraat in Heerlen een drinkwatertransportleiding vervangen en een nieuwe leiding aanleggen. Het aanleggen van deze leiding wordt als urgent aangemerkt omdat de bestaande transportleiding naar het leveringsgebied Heerlerheide in een slechte staat verkeert, aan vervanging toe is en de capaciteit van de pompstations Roodborn en Craubeek snel afneemt. De nieuwe leiding is nodig om de drinkwatervoorziening te waarborgen en mogelijke lekkages en verstoringen in het treinverkeer en de Woonboulevard te voorkomen.

Aangezien WML een wettelijke leveringsplicht heeft moet WML rekening houden met de toekomstige behoefte aan drinkwater en moet de infrastructuur beheerd en onderhouden worden zonder dat de levering grootschalig wordt onderbroken.

Vanwege het spoedeisend karakter heeft WML verzocht om een 'worst case' ontheffing soortenbescherming te verlenen voor het aanleggen van deze drinkwatertransportleiding. Bij een 'worst case' ontheffing is er geen nader onderzoek verricht naar de aanwezige soorten.

Gedeputeerde Staten kunnen in uitzonderingsgevallen, ter beoordeling van Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen waarbij geen nader onderzoek is verricht, maar waarbij rekening is gehouden dat de in de QuickScan gerapporteerde mogelijk aanwezige soorten als aanwezig wordt geacht, waarbij is uitgegaan van een door een ter zake deskundige bepaalde maximale bezetting.

Voorgesteld wordt om dit verzoek te honoreren en de ontheffing soortenbescherming gebaseerd op "worst case" te verlenen.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

De aanvrager een 'worst case' ontheffing soortenbescherming te verlenen voor het aanleggen van een drinkwatertransportleiding.

2. Toelichting

WML is de leverancier van drinkwater in de provincie Limburg en heeft een wettelijke leveringsplicht. Dit houdt in dat het drinkwaterbedrijf rekening moet houden met de toekomstige behoefte aan drinkwater en de infrastructuur beheerd en onderhouden moet worden zonder dat de levering grootschalig wordt onderbroken. De infrastructuur dient zodanig te worden ontworpen dat drinkwatertransportleidingen tijdelijk uit bedrijf genomen moeten kunnen worden voor onderhoud of inspectie zonder de levering te onderbreken.

Deze leveringszekerheid komt in gevaar vanwege de slechte staat van de transportleiding naar het leveringsgebied Heerlerheide en de afname in capaciteit van de pompstations Roodborn en Craubeek. Vervanging van de bestaande leiding en aanleg van de nieuwe leiding om de

aanwezige waterleidingnetwerken met elkaar te verbinden vanwege de afname in capaciteit zijn daarom urgent.

Uit de Quicksan blijkt dat delen van het plangebied geschikt zijn voor de rugstreeppad, levendbarende hagedis, hazelworm, poelkikker en alpenwatersalamander. De werkzaamheden kunnen tijdelijk de voortplantingsplaatsen vernielen en individuen verstoren. Er zal geen sprake zijn van permanente aantasting van essentieel leefgebied of voortplantingswateren.

Normaliter zou dan een nader onderzoek uitgevoerd moeten worden volgens bestaande onderzoeksprotocollen om te kijken of deze soorten inderdaad aanwezig zijn en zo ja, in welke hoeveelheid. Zo'n nader onderzoek duurt enkele maanden tot een jaar. Dit heeft te maken met specifieke periodes waarin volgens de protocollen onderzoek gedaan moet worden. Een nader onderzoek kan met andere woorden niet verkort uitgevoerd worden.

Op grond van artikel 4.3 van onze beleidsregels t.b.v. de passieve soortenbescherming kunnen Gedeputeerde Staten in uitzonderingsgevallen -ter beoordeling van Gedeputeerde Staten- een ontheffing verlenen waarbij geen nader onderzoek is verricht, maar waarbij de in de quickscan gerapporteerde mogelijk aanwezige soorten als aanwezig wordt geacht. Er wordt dan 'worst case' uitgegaan van een door een ter zake deskundige bepaalde maximale aanwezigheid van genoemde soorten. Vanwege de gevoelde urgentie is gevraagd deze aanvraag als zo'n uitzonderingsgeval te behandelen.

Procesverloop

Op 2 november 2023 heeft WML een pro forma ontheffingsaanvraag ingediend voor het vervangen en aanleggen van een drinkwatertransportleiding. Op 1 december 2023 hebben wij aanvullende informatie opgevraagd omdat bij de aanvraag geen quickscan en onderbouwing van de ontheffingsaanvraag zat. Wij hebben toen de aanvraag opgeschort en WML verzocht om voor 1 april 2024 de aanvullende gegevens aan te leveren. Op 30 juni 2024, 1 oktober 2024, 20 januari en 8 april 2025 hebben wij de benodigde aanvullende informatie ontvangen.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

Zie juridische aspecten

4. Lobby - aspecten

N.v.t.

5. Relatie met Programmabegroting

Product 5.1.5. Vergunningen, toezicht en handhaving: bevoegd gezag en coördinatie RUD.

6. Juridische aspecten

De Wet natuurbescherming vereist dat verstoring van beschermde soorten alleen is toegestaan als er geen andere, minder schadelijke alternatieven zijn. Doordat er hier wordt uitgegaan van een worst-case benadering zonder aan te tonen dat het realistisch is, kan dat juridisch gezien disproportioneel zijn. Daarnaast kan de worst-case benadering er voor zorgen dat de gunstige staat van instandhouding niet goed is onderbouwd. Door deze worst-case benadering is er niet onderzocht hoeveel voortplantingsplaatsen en individuen van reptielen en amfibieën aanwezig zijn in het uitgestrekte plangebied. Er kan daarom getwijfeld worden of aan de onderzoeksplicht voortvloeiend uit de zorgplicht van de Wet natuurbescherming voldaan is. Als dit aan de orde komt

bij de bezwaarschriftencommissie en/of bij de rechter, is het niet zeker dat de ontheffing standhoudt. Aangezien er bij de toepassing van worst case moet worden uitgegaan van de maximale bezetting van de bij het voorbereidend onderzoek aangetoonde aanwezige soorten, kan gesteld worden dat hiermee aan de onderzoekplicht is voldaan. Bij een nader onderzoek zal geen grotere bezetting van de aanwezige soorten dan de maximale bezetting gevonden worden. Daarnaast zijn de werkzaamheden van tijdelijke aard waarbij steeds telkens in een betrekkelijk klein deel van het beschikbare leefgebied wordt gewerkt en leiden de werkzaamheden niet tot een permanente aantasting van het leefgebied. De voorgaande overwegingen maken de genoemde risico's aanvaardbaar.

Tenslotte kan deze insteek ook voor een bepaalde precedentenwerking zorgen. Zoals gezegd is de normale gang van zaken dat een nader onderzoek gevraagd wordt, met alle extra kosten en vertraging die daar bij hoort, maar ook de extra ecologische zekerheid. Bij deze aanvraag is echter sprake van een uitzonderingsgeval waarbij uitgegaan kan worden van een 'worst case' benadering vanwege de urgentie om de drinkwatertransportleiding te moeten vervangen en de leveringszekerheid van de drinkwatervoorziening (groot algemeen belang) te kunnen garanderen.

7. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

n.v.t.

8. Financiële en cofinancieringsaspecten

n.v.t.

9. Relatie met aanpak coronacrisis

n.v.t.

10. Arbeidsmarktbeleid

n.v.t.

11. Effecten op CO₂ en stikstof emissies (effecten op klimaat en biodiversiteit/beschermde natuur)

n.v.t.

12. Digitalisering & data governance

n.v.t.

13. Formatieve aspecten

n.v.t.

14. Samenwerking/afstemming andere clusters

Het besluit en de onderhavige nota is afgestemd met clusters NW en AJZ.

15. Voorstel:

1. De aanvrager ontheffing soortenbescherming te verlenen voor het aanleggen van een drinkwatertransportleiding.

2. Te besluiten deze GS-Nota actief openbaar te maken